

RAPPORT

Risiko- og sårbarhetsanalyse til reguleringsplan for Detaljregulering for Manger sentrum aust (PlanID:12602018000300)

OPPDRAUGSGIVER

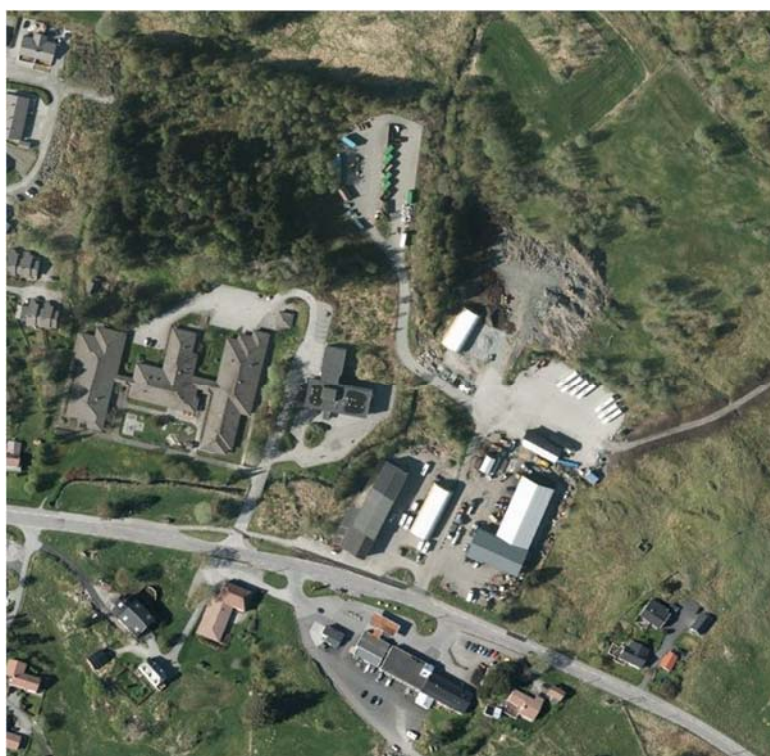
Radøy kommune

EMNE

ROS-analyse

DATO / REVISJON: 14.NOVEMBER 2018/00

DOKUMENTKODE: 10204419-PLAN-RAP-001

Multiconsult

ROS-ANALYSE

OPPDRAAG	10204419 – Reguleringsplan Manger sentrum	DOKUMENTKODE	10204419-PLAN-RAP-001
EMNE	ROS-analyse	TILGJENGELIGHET	Open
OPPDRAAGSGIVER	Radøy kommune	OPPDRAAGSLEDER	Øyvind Skaar
KONTAKTPERSON	Tonje Nepstad Epland	UTARBEIDET AV	Øyvind Skaar Bernhard Endseth Nerland
		ANSVARLIG ENHET	10233052 Seksjon Samferdsel og Infrastruktur Vest - Stord

SAMANDRAG MED ANBEFALINGAR

Det er gjennomført ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse) i samband med utarbeidinga av detaljregulering for Manger sentrum aust.

Føremålet med ein ROS-analyse er å gjennomføre ei systematisk kartlegging av moglege uønskte hendingar som har betydning for om arealet er eigna til føreslått utbyggingsformål, for vidare å identifisera korleis prosjektet ev. bør endrast for å redusera risikoen til eit akseptabelt nivå, jf. plan- og bygningslovens § 4-3.

ROS-analysen peiker på avbøtande tiltak som vil redusere sannsynet for og konsekvensane av dei ulike hendingane. Det må rettast fokus mot desse forholda i den vidare planprosessen.

Det er avdekka 6 uønskte hendingar som krev tiltak i reguleringsplanen eller i gjennomføringsfasen. Desse er oppsummert i tabellane under. Dei viktigaste omsyna som må takast, er knytt til flaum, overvatn og ureina masser. Flaumpotensiale i bekken er usikkert, og det er difor sett av ei omsynssone rundt denne der tryggleik og omsyn til flaum og overvatn må vektleggjast spesielt i detaljprosjekteringa av tiltak. Forureina grunn er omfatta av eigen faresone, med krav til tiltaksplan i tråd med forurensningsforskriften.

Vegsystemet i planområdet er i utgangspunktet oversiktleg med lite potensiale forulukker, men samstundes er ikkje avkøyrslene frå fylkesvegen fastsett i reguleringsplan. Desse er difor regulert inn i tråd med handbøkene til vegvesenet, og siktsoner/-linjer er vist på plankartet.

Ei samla vurdering av uønskte hendingar, og anbefalte tiltak, tilseier at ein oppnår akseptabel risiko og konsekvensar i samband med planframlegget.

Sammendrag av foreslåtte tiltak i reguleringsplan:

TILTAK - Reguleringsplan		
Uønskt hending:		Tiltak i planen:
Naturgitte forhold/naturhendelser		
1	Flaum i bekken som renn gjennom planområdet	§ 8.1.1 Innanfor føremålet skal bekkeløpet vera ope. Det er tillate å gjere tiltak i bekkeløpet for å sikre mot erosjon. Dette er tiltak som muring, plastring, fyllingar og andre stabiliserande og tryggleiksmessige tiltak. Det er, ut frå tryggleiksmessige vurderingar, lov til å etablera deler av bekken i røyr. § 9.1.3 Andre sikringssoner (H190): Det skal takast spesielt omsyn til bekken og overvatnet i området. Innanfor arealet kan det etablerast tiltak som er naudsynt for å sikra mot flaum, erosjon og utrasing, mellom anna plastring og murar.

2	Urban flaum/overvatn	§3.2 Før det kan gjevast løyve til tiltak i BAT, BOP, BRE og BN1-4, skal det for kvart område utarbeidast teknisk plan for VA inkl. overvasshandtering, og som skal godkjennast av kommunen og leidningseigarar.
3	Skred – Steinsprang utgliding i grunnen	§4.4.7 Terrenghøgder høgare eller lik 2,0 meter innanfor føremålet skal løysast anten med murar eller skråning med helling på maksimalt 1:2, samt vera tilplanta. Mur skal ha vegetasjonskant på toppen. Vegetasjonskanten skal vera samansett av tre og/eller buskar. Skråningar skal likeins plantast til med tre og/eller buskar.
4	Erosjon og utgliding av forureina masser	§ 9.2.1 Annan fare (H390) inkluderer areal med forureina i grunn. Ved opprydding, bygge- og gravearbeid innanfor sona, skal det i samsvar med forurensningsforskriften §2-6 utarbeidast ein tiltaksplan som skal godkjennast av kommunen før bygging eller graving kan starta. Tiltaksplanen skal sendast saman med søknad, jf. plan- og bygningsloven §20-2.
Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur		
5	Infrastruktur for avlaups- og overvasshandtering	§3.2 Før det kan gjevast løyve til tiltak i BAT, BOP, BRE og BN1-4, skal det for kvart område utarbeidast teknisk plan for VA inkl. overvasshandtering, og som skal godkjennast av kommunen og leidningseigarar.
Menneske- og virksomhetsbaserte farer		
6	Uluke i av-/påkøyrslar	Avkøyrslar frå fylkesveg er regulert i tråd med handbok N100, og friskt er vist i plankartet. Kommunal veg og avkøyrslar knytt til desse er vurdert i samarbeid med kommunen. § 3.1 Teknisk vegplan for nytt fortau, busshaldeplass langs fv 409 (o_SV), skal godkjennast av Statens vegvesen før bygging.

Samandrag av foreslåtte tiltak i gjennomføringsfasen:

TILTAK		
- Reguleringsplan		
Uønskt hending:		Tiltak i planen:
Naturgitte tilhøve/naturhendingar		
1	Flaum i bekken som renn gjennom planområdet	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
2	Urban flaum/overvatn	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
3	Skred – Steinsprang utgliding i grunnen	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
4	Erosjon og utgliding av forureina masser	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
Kritiske samfunnsfunksjonar og kritisk infrastruktur		
5	Infrastruktur for avlaups- og overvasshandtering	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
Menneske- og verksemdbaserte farar		
6	Uluke i av-/påkøyrslar	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.

Innhald

1	Innleiing.....	5
1.1	Føremålet med ROS-analyser	5
1.2	Omgrepsforklaring	5
2	Metode.....	6
2.1	Bakgrunn og framgangsmåte	6
2.2	Prosess	7
2.3	Analyseoppsett	7
2.4	Avgrensing av analysen	7
2.5	Kjelder	8
2.6	Analyseskjema	8
2.7	Samanstilling	11
3	Planområdet og utbyggingsformål/tiltak	11
3.1	Dagens situasjon	11
3.2	Utbyggingsformålet	12
4	Identifisering av uønskete hendingar	13
5	Risiko- og sårbarheitsvurdering.....	18
5.1	Naturgitte tilhøve/naturhendigar	18
5.2	Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur	25
5.3	Menneske- og verksemdbaserte farar	26
6	Oppsummering og konklusjon	27
6.1	Foreslåtte tiltak i reguleringsplanen	27
6.2	Foreslåtte tiltak i gjennomføringsfasen	28
7	Referansar	28

1 Innleiing

1.1 Føremålet med ROS-analyser

Krav om ROS-analyser er eit generelt utredningskrav som gjeld alle planar for utbygging, i samsvar med Plan- og bygningsloven (PBL) § 4-3. Føremålet med ROS-analysen er å sikra eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag for å ta hand om samfunnssikkerhet i planområdet, og gi kommunen eit godt beslutningsgrunnlag for å ta vare på samfunnssikkerheit i arealplanlegginga.

I ein ROS-analyse vert alle risiko- og sårbarhetstilhøve i samband med ønska utbyggingstiltak i eit planområde kartlagd. Med risiko- og sårbarhetstilhøve meiner ein tilhøve som har betydning for om arealet er eigna til utbyggingsføremålet, og eventuelle endringar i slike tilhøve som følge av planlagd utbygging. Dette kan vere knytt opp mot arealet slik det er frå naturen si side, eller som følge av arealbruken.

1.2 Omgrepsforklaring

Tabell 1: Omgrepsforklaring

Omgrep	Skildring
ROS-analyse	Risiko- og sårbarhetsanalyse.
Fare	Forhold som kan føre med seg konkrete stadfesta hendingar som inneber skade eller tap.
Uønska hending	Ei hending eller tilstand som kan føre med seg skade på mennesker, stabilitet eller materielle verdiar.
Risiko	Uttrykk for den fare som uønska hendingar/tilstander representerer for mennesker, stabilitet eller materielle verdiar. Sannsynet for og konsekvensen av ulike hendelser gir til sammen eit uttrykk for risikoen som ei uønska hending representerer.
Sannsyn	Eit mål for kor truleg det er at ei bestemt hending inntreffer i planområdet innenfor et visst tidsrom.
Sårbarheit	Vurderer motstandsevnen til utbyggingsføremålet, samfunnsfunksjonane, evt. barrierar og emven til gjenoppretting.
Konsekvens	Verknaden den uønskte hendinga kan få i eit planområde.
Usikkerheit	Vurdering av kunnskapsgrunnlaget.
Barrierar	Eksisterande tiltak som f.eks. flaum-/skredvoll, tryggleikssoner rundt farleg industri eller varslingsystem som kan redusere sannsynet for og konsekvens av ei uønskt hending.
Tiltak	I oppfølging av funn for ROS-vurderinga kan det bli avdekka behov for tiltak for å redusera risiko og sårbarheit. Dette kan være forbetringar i barrierar eller nye tiltak.

2 Metode

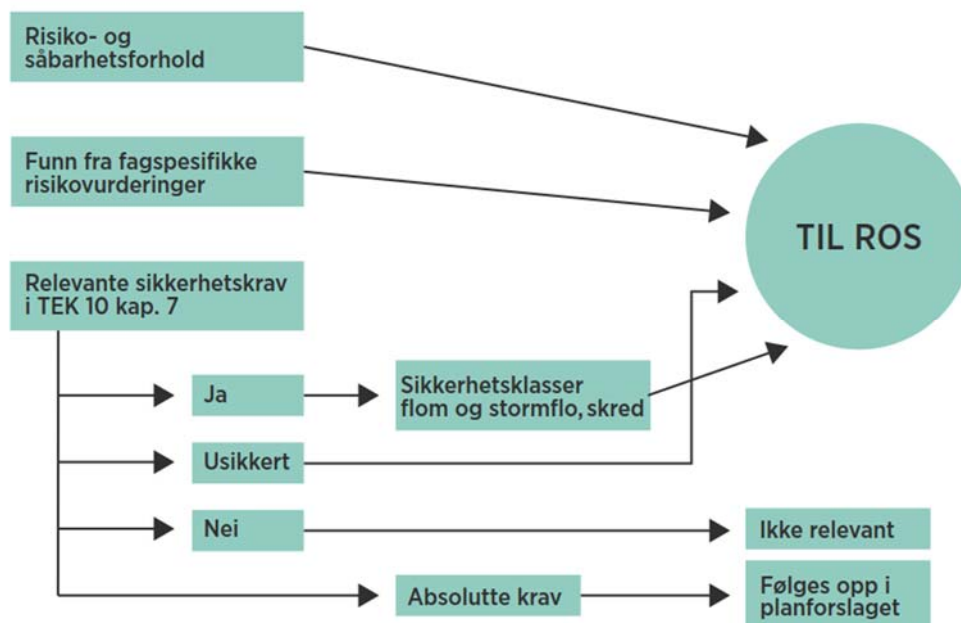
2.1 Bakgrunn og framgangsmåte

Framgangsmåten for utarbeiding av denne ROS-analysen bygger på metode gitt i DSB sin rettleiar «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging», 2017. I rettleiaren anbefaler DSB at ein ROS-analyse omfattar:

- Risiko- og sårbarhetstilhøve som er vesentlig for å ta i vare samfunnssikkerheit.
- Høve i omkringliggende område som kan få konsekvensar for planområdet.
- Endringar i risiko- og sårbarhetstilhøve som følge av planlagt utbygging.
- Risiko- og sårbarhetstilhøve i kombinasjon, irekna vurdering av endra konsekvensar når klimapåslag for relevante naturforhold vert lagd på.
- Moglege konsekvensar av utbygginga for omkringliggende område.
- Vurdering av om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkeleg for å vurdere risiko og sårbarhet, eller om ROS-analysen må følgast opp gjennom nærare kartleggingar.

Metoden legg til rette for å fanga opp detaljert kunnskap om planområdet og utbyggingsføremålet, sjå Figur 1. Risikomoment til ROS-analysen vert identifisert på ulike måtar. Det inneber å identifisera moglege uønskte hendingar gjennom å:

- kartlegge risiko- og sårbarhetstilhøve,
- vurdere funn frå fagspesifikke risikovurderingar
- vurdere om tryggleikskrav i byggteknisk forskrift (TEK 17), kap 7, er relevante

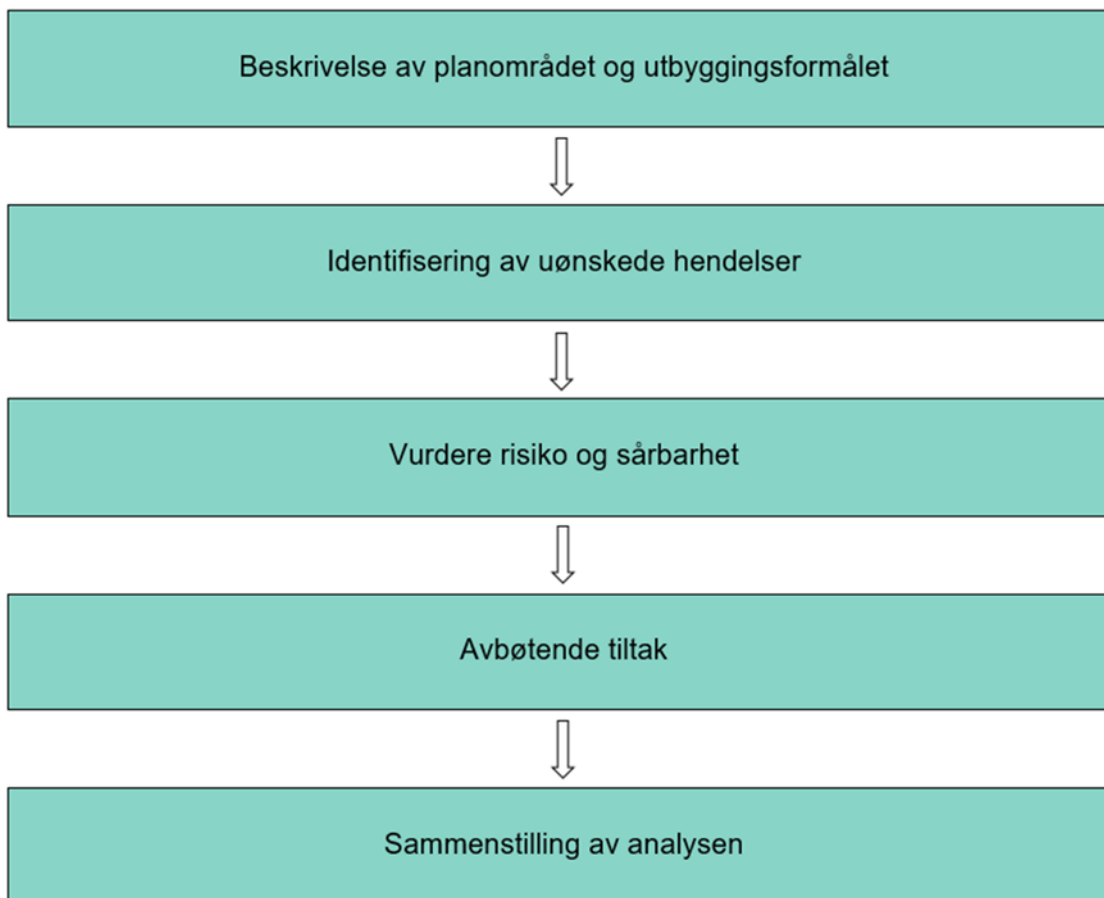
Figur 1: Kartlegging av risiko- og sårbarhetstilhøve for å identifisere moglege uønskte hendingar. Kjelde: DSB-rettleiar «samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging».

2.2 Prosess

I denne saka har ein vald å utarbeida analysen som ein ekspertanalyse der fagfolk innan kvart område har bidrege. På grunn av tiltaket avgrensa omfang fant ein det ikkje naudsynt å kalla inn til et bredt samansett ROS-seminar.

2.3 Analyseoppsett

Oppsettet i denne ROS-analysen tar utgangspunkt i anbefalt oppsett i DSB sin rettleiar, og er inndelt i følgande trinn:

Figur 2: ROS-analysens hovudsteg, henta fra DSB sin rettleiar for Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging.

2.4 Avgrensing av analysen

I samsvar med DSB sin rettleiar skal ROS-analysen innehalde hendingar som kan få konsekvensar for liv og helse, tryggleik/stabilitet og eigedom/materielle verdiar. Konsekvensar for ytre miljø inngår ikkje. Dette vert omfatta av andre utreiingar i planlegging og prosjektering av tiltaket.

Føremålet med ROS-analysen er å passa på at forhold som kan medføre alvorleg skade på folk, miljø eller samfunnsfunksjonar skal klargjerast i plansaken og ligga til grunn for vedtak av planen. Alvorlege risikoforhold kan føra til at krav om endringar, innføring av omsynssonar eller planføresegn som tek i vare tilhøvet eller i alvorlige tilfelle at planen ikkje vert råda vedteken.

Fokus skal rettast mot det som er spesielt ved at verksemda vert lokalisert som føreslått, og ikkje generelle trekk ved verksemda som er uavhengig av lokalisering.

Analysen tar i hovudsak for seg tilhøve som er knytt til driftsfasen, og risiko i anleggsfasen vert vurdert i avgrensa grad. Ein føreset at dette vert teke i vare gjennom reguleringsplan og gjeldande lovar og forskrifter. Tilhøve knytt til anleggsfasen er berre teke med dersom den uønskte hendinga kan få konsekvensar for det omkringliggende området, då dette er relevant for planarbeidet. Uønskte hendingar som f.eks. personskadar på anlegget som kan inntreffe i anleggsperioden er omfatta av SHA-reglementet, og er difor ikkje skildra i denne analysen.

Analysen omfattar enkelthendingar, og eventuelle følgehendingar er skildra i analyseskjema for den enkelte hending. Analysen omfattar ikkje fleire uavhengige, samanfallande hendingar.

Denne analysen er utført på detaljreguleringsplan-nivå. På dette nivået er ikkje tiltaket ferdig prosjektert. Innanfor dei rammer som reguleringsplanen set kan det vere rom for val av ulike løysingar i byggeplan. Sjølv om me gjennom dei føresetnader som er spesifisert i analysen har forsøkt å setja klare rammer for risikovurderinga, kan det vere detaljer i løysingsval som ein ikkje har oversikt over på dette planstadiet, og som kan ha påverknad på risikoen.

Analysen som er gjennomført bygger på foreliggende planar og kunnskap. Ved endring i føresetnadane gjennom ny kunnskap eller endringar i løysingsvalg kan risikobiletet verta endra. Dersom endringar medfører vesentleg auka risiko, må det vurderast om risikoanalysen bør oppdaterast. Risikovurderingar må difor vere eit løypande tema i vidare planarbeid og prosjektering.

2.5 Kjelder

Vurderingane i analysen baserer seg på tilgjengelig dokumentasjon om prosjektet, samt på tilgjengelege faglege vurderingar.

Direktoratet for byggkvalitet (2018), *Byggteknisk forskrift (TEK17)*

Direktoratet for byggkvalitet (2017), *Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging – Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planleggingen*, DSB januar 2017

Forurensningsforskriften. *Forskrift om begrensning av forurensning*, FOR-2004-06-01-931

Norsk klimaservicesenter (2016) *Klimaprofil Hordaland*

NVE (2018) *NVE Atlas*, www.atlas.nve.no

NVE (2018) *Produktark: Flom aktsomhetsområder*,
https://gis3.nve.no/metadata/produktark/Produktark_flomaktsomhet.pdf?t=903

Valvoline (2006) *Sikkerhetsdatablad Tectyl 506 EH*, <http://www.tingstad.no/cat/file.asp?ID=43288>

Statens vegvesen (2018), *Vegkart - temalag «Trafikkulykker»*, www.vegvesen.no/vegkart

2.6 Analyseskjema

Alle dei uønskte hendingane som er vurdert aktuelle for planområdet er analysert i eige skjema for å identifisere risiko og sårbarhetstilhøve, som vist i tabell 2. I skjemaet vert moglege årsakar til hendinga, eksisterende barrierar, sårbarheit, sannsyn, konsekvensar og usikkerheit vurdert. I tillegg vert det føreslått førebyggjande/risikoreducerande tiltak for planarbeidet.

Som ein del av vurderinga av kvart risiko- og sårbarhetstilhøve skal sannsynet for at ei uønskt hending skal inntreffe klassifiserast, dvs. det skal anslåast kor hyppig hendinga kan forventast å inntreffa. Denne vurderinga må byggja på kjennskap til lokale tilhøve, erfaringar, statistikk og annan relevant informasjon. I denne ROS-analysen har me nytta klassifisering som vist i DSB sin rettleiar.

I Tabell 2 er det spesifisert kva kriterie som ligg til grunn for vurderingane i analysen. Blant anna er konsekvensar for liv og helse vurdert som store dersom den uønskte hendinga har dødsfall som verste konsekvens.

Tabell 2: ROS-analyseskjema

Nr.: Gi hendinga eit nr.	Namn uønskt hending:		(Navn)		
Skildring av uønskt hending: Konkret scenario, av dette omfang og kor i planområdet den hender. Er det særskilde tilhøve frå skildringa av planområdet som er aktuelle?					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Sikkerhetsklasse flaum/skred		Forklaring	
Ja / nei		F1/F2/F3 eller S1/S2/S3		Høg: 1 gong i løpet av 20 år, 1/20 Middels: 1 gong i løpet av 200 år, 1/200 Lav: 1 gong i løpet av 1000 år, 1/1000	
Årsaker					
Skildra moglege årsaker					
Eksisterande barrierar					
- Kva finnest allereie? - Vidare vurdering må ta omsyn til desse - Vurdering av funksjonalitet					
Sårbarheitsvurdering					
Sårbarheitsvurderinga tar for seg evne til motstand og gjenoppretting ved utbyggingsformålet, eventuelle eksisterande barrierar og følgehendingar som følge av den uønskte hendinga.					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
PLAN-ROS SANNSYN	Oftare enn 1 gong i løpet av 10 år. >10 år	1 gong i løpet av 10-100 år. 1-10%	Sjeldnare enn 1 gong i løpet av 100 år. <1%	Vurderinga skjer på bakgrunn av informasjon frå skildringa av planområdet, kjente førekomstar av tilsvarande hendingar, eksisterande barrierar eller forventa hendingar i framtida.	
FLAUM OG STORM SANNSYNLIGHET	1 gong i løpet av 20 år, 1/20	1 gong i løpet av 200 år, 1/200	1 gong i løpet av 1000 år, 1/1000		
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Store	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse	Død	Alvorlege personskadar	Få og små personskadar		Tal på skadde og alvorligheit.
Stabilitet	Bidrar til manglande tilgang på husly, varme, mat eller drikke. Eller kommunikasjon og framkommelighet som forårsaker manglande tilgang til lege, sjukehus etc.	Bidrar til manglande tilgang på kommunikasjon, framkommelighet, telefon etc. i en kortare periode utan livsviktige konsekvensar	Bidrar til manglande følelse av tryggleik i nabolaget som ved manglande gatebelysning, uoversiktlig trafikk, glatte vegar etc.		Mengd og varighet.
Materielle verdiar, skadepotensial	> 10 millionar	1 – 10 millionar	< 1 million		Direkte kostnader.

					Økonomiske tap knytt til skade på eiendom.
Samla grunngeving av konsekvens:					
Usikkerheit			Grunngjeving		
Høg, middels, låg			1. Kva data og erfaringar er nytta? Er dataane/erfaringane relevante for hendinga? Dersom data eller erfaringar er utilgjengelige eller upålitelige er usikkerheten høg. Skildre nytta kjelder. 2. Har me forstått hendinga? Korleis forstår me den? Dersom forståinga er dårlig er usikkerheten høg. 3. Er ekspertane som har gjort vurderinga einige? Dersom det er manglande einigheit er usikkerheten høg. 4. Kva plannivå er ROS-analysen gjort på? På reguleringsplan/KP/KDP er tiltaket ikkje ferdig prosjektert. Planen kan opna for val av ulike løysingar i byggeplan. Det kan være detaljar i løysingsval som ein ikkje har oversikt over på dette stadiet, og som kan ha verknad på risikoen. Dersom hendinga er forstått, ekspertane er einige og det ligg føre tilstrekkeleg data som er delvis pålitelige, er usikkerheten middels eller låg. Avhengig av kor pålitelige dataane er.		
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna					
Tiltak: - Foreslå tiltak som kan ha påverknad på sannsynet for dei uønskete hendingane, årsakane, sårbarheit, konsekvensar og usikkerheit - Er det naudsynt å vurdere fleire aktuelle planar, lokalisering og eignaheit? - Synleggjere dersom tilhøve er avdekkja, men det ikkje skal følgast opp av kommunen			Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.: - Oppretting av omsynssoner, føresegner, arealformål, krav til byggesak etc. - Ein kan og foreslå at ein skal la være å gå vidare med planforslaget - Det er viktig at alvorlege tilhøve kjem fram her slik at dei vert følgd opp i planforslaet		

Som vist i tabell 2 vil bakgrunnen for vurderinga av kvar uønskete hending koma tydeleg gjennom at usikkerheten rundt vurderinga og kjem fram av analysen. Dette punktet er meint som ei hjelp til kommunen og andre interessentar for å kunne etterprøva vurderingane. Det er difor viktig at kvart analyseskjema vert lest i sin heilskap, slik at ein kan danna ei eiga meining om dei enkelte uønskete hendingane. Dersom usikkerheiten er vurdert til å vera høg kan det skuldast:

- manglande relevante data
- at hendinga er vanskeleg å forstå
- at det er manglande einigheit blant ekspertane

I samband med høyring av planforslag med ROS-analyser kan det i disse tilfella tilføyast ny informasjon for å gjera vurderinga mindre usikker.

Det er føreslått risikoreduserande tiltak i samband med uønskete hendingar. Tiltak som er føreslått i analyseskjemaet kan både omfatta tiltak basert på verktøy i plan- og bygningsloven (omsynssoner, arealformål og føresegner), men og andre tiltak som bør følgast opp i vidare detaljprosjektering, anleggsfasen og den permanente driftsfasen. Aktuelle tiltak kan vere nye tiltak eller forbetringar av eksisterande barrierar. Det kan og vere tiltak for å etablere ny kunnskap. Tiltaka kan ha påverknad på sannsynet, årsakane, sårbarheiten, konsekvensane og usikkerheiten ved dei uønskete hendingane.

I kapittel 5 er alle analyseskjema for mulige uønskete hendinger som er presentert i kapittel 4 vist. For å gi ein oversikt over tiltak for å hindre uønskete hendinger i planarbeidet og i gjennomføringsfasen, er det laga ein samanstilling av uønskete hendinger og avbøtande tiltak i kapittel 6 Oppsummering og konklusjon.

Multiconsult er engasjert for å gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i samband med detaljreguleringsplan for Manger sentrum aust. Planområdet er lokalisert i den austlege delen av Manger sentrum i Radøy kommune. Planområdet er avgrensa av gjeldande reguleringsplanar i området, slik at planen i vest grensar mot eit bustadområde, i nord mot dyrka mark, i aust mot fylkesveg og dyrka mark og i sør mot dyrka mark og bustadområde.

3.1 Dagens situasjon

Planområdet inneheld i dag eksisterande næringsbygningar, offentlege bygningar i form av helsehus og barnehage, avfallstasjon, to bustadtomter og avfallsstasjon. Planområdet er relativt flatt, men i nord stig terrenget noko. Ein er kjend med at deler av området er nytta til uttak av stein.

På næringsområdet er det drive med blant anna tectylbehandling, noko som gjer at det er registrert grunnforureining på staden. Denne eigedommen grensar til ein bekk som renn gjennom planområdet, og ein antar at det sig kjemikaliar frå dei ureina massane og ut i denne.

Vegsystemet i planområdet er eit viktig moment i planframlegget, og avkøyrsla til næringsområdet er i dag ikkje regulert i godkjent reguleringsplan. Det er låg fart på fylkesvegen og låg ÅDT, og sikten i avkøyrslene langs denne er god. Situasjonen er noko meir uoversiktleg for gåande og syklende, då det mellom anna manglar fotgjengarovergang i planområdet.

3.2 Utbyggingsformålet

Føremålet med planen er å leggja til rette for brannstasjon vest for eksisterande avfallsstasjon. I samband med denne er det naudsynt å utvide eksisterande kommunal tilkomstveg, slik at ein sikrar god framkomme for utrykkingskøyretøy. I tillegg til å utvida tilkomstvegen til framtidig brannstasjon, vil avkøyrsla frå fylkesveg 409 regulerast inn i tråd med Statens vegvesen sine handbøker. Det same gjeld for resten av dei eksisterande avkøyrslene frå fylkesvegen.

Planen opnar i tillegg til ny brannstasjon opp for utviding av eksisterande barnehage inn i kommunalt eigd bygningsmasse som i dag ikkje er i bruk. Dette gjer og at uteområdet for barnehagen vert utvida. Resten av planarbeidet handlar om å slå saman eldre regulerings- og kommunedelplanar til ein samla plan, og arealføremåla vert i hovudsak vidareført med nokre mindre unntak.

Ein er kjend med at eit større område rundt bekken som renn gjennom planområdet, er omfatta av aktsemdområde for flaum. Ein veit og at deler av næringsområdet har forureina grunn. Vidare vert trafikktryggleik eit sentralt tema, saman med handtering av overvatn ved etablering av nye, harde flater.

4 Identifisering av uønskete hendinger

I Tabell 3 er det gitt ei oversikt over dei identifiserte uønskete hendingane for detaljregulering for Manger sentrum aust. Spesifikk vurdering av kvar enkelt hending er gitt i analyseskjema i kapittel 0.

Tabell 3: identifiserte uønskete hendinger

RISIKO- OG SÅRBARHETSTILHØVE	SKILDRING AV UØNSKT HENDING	AKTUELT? JA/NEI KOMMENTAR
Naturgitte tilhøve/naturhendinger Er planområdet utsett for, eller kan planen/tiltaket føre med seg risiko for:		
Sterk vind (storm)	<i>Trevelt, flygande gjenstandar, øydelegging av gjenstandar/konstruksjonar, innstilte rutebåtar som reduserer framkome mm.</i>	Nei. Planområdet er ikkje spesielt vindutsett i høve til resten av området, og omkringliggjande terreng vil dempa påverknaden noko. Det er ikkje fare for trevelt av større dimensjonar.
Bølger/bølgehøgde	<i>Redusert moglegheit for opphald og framkome til planområdet (dersom planområdet til dømes er på ei øy utan bru), øydelegging av gjenstandar/materielle skader (båtar, brygger, etc)</i>	Nei. Planområdet grensar ikkje mot sjø.
Snø/is	<i>Glatt føre, fallulukker, redusert framkome for utrykkingskøyretøy, ras fra hustak/bygningar, snødrift.</i>	Nei. Radøy kommune er ein kystkommune der det kjem lite snø, og det er venta at snøgrensa vil verta høgare i framtida samtidig som det vert kortare periodar med is (Norsk klimaservicesenter, 2016, s-4). Kommunen har lager for grus, sand og salt i planområdet og kan difor kjapt sikre at vegen er isfri.
Flaum i vassdrag	<i>Flaum i bekken som renn gjennom området, og medfølgande konsekvensar for vegar og uteoppholdsareal.</i>	Ja. Bekken ligg tett på uteområde for barnehage, og flaum kan få konsekvensar for kommunale vegar. Bekken er omfatta av omsynssone for flaum i NVE sine kart (NVE aktsomhetskart for Flom)
Urban flaum/overvann	<i>Overvatn kan få konsekvensar for utrykkingskøyretøy og føre med seg flaumskadar på bygningar.</i>	Ja. Etablering av fleire harde flater vil endre på overvassituasjonen i området.

Stormflo (høy vassstand)	<i>Høg vassstand ved stormflo, og bølgepåverknad, kan få konsekvensar for bygningsmasse og kaiar/fyllingar.</i>	Nei. Planen grensar ikkje til sjø.
Skred (kvikkleire, stein, jord, fjell, snø, inkl. sekundærvirkning (oppdemming, flodbølge), flomras, steinsprang, områdestabilitet/fare for utgliding)	<i>Tap av liv, ødelagt busetnad, materielle verdier</i>	Ja. Det er ikkje registrert aktsemdområde for skred, eller skredhendinger i planområdet. Nye skjeringar, samt areal mot bekken, kan likevel tenkjast å ha potensial for hendinger som får konsekvensar for planområdet.
Store nedbørmengder	<i>Flaum i bekken som renn gjennom området, og medfølgande konsekvensar for vegar og uteoppholdsareal.</i>	Nei. Sjå «Flaum i vassdrag» og «Urban flaum/overvatn». Store nedbørmengder vert omtala der.
Skog- og lyngbrann	<i>Fare for spredning til bygningar, fare for liv og helse og materielle verdier.</i>	Nei. Det er ikkje registrert lyng i området, og skogområda er små. Etablering av brannstasjon i området gjer at tryggleiken vert spesielt god.
Erosjon	<i>Tap av dyrkingsområde, forureina elver og vatn.</i>	Ja. Forureina grunn på gnr./bnr. 48/21. Eigedommen grensar mot bekken som renn gjennom planområdet.
Radon	<i>Krav i TEK17 reduserer førekomst av radon i busetnad, fare for liv/helse.</i>	Nei. Planområdet har i NGU sitt aktsemdkart for radon usikker og moderat til lav aktsemdsgrad for radon. Krav i TEK17 må følgjast opp i byggesak, og det vert vurdert slik at det ikkje er naudsynt med tiltak i reguleringsplanen.
Grunnvann	<i>Kan tiltaket endre grunnvassstanden slik at skader oppstår eller avrenning vert endra?</i>	Nei. Det vert ikkje lagt opp til arealbruk som kan få direkte konsekvensar for grunnvassstanden.
Naturlige terrengformasjoner som utgjør fare (stup, vann, etc.)	<i>Fall, drukning mm.</i>	Nei. Planområdet inneheld ingen terrengformasjonar som utgjør fare.
Kritiske samfunnsfunksjonar og kritiske infrastruktur Kan planen/tiltaket få konsekvensar for strategiske område og funksjonar:		
Samferdselsårer som veg, jernbane, luftfart, skipsfart, bru, tunnel og knutepunkt	<i>Behov for stenging av vegar, mogleg nedetid jernbane, hamner eller flyplass, ekstra avkøyring frå hovudveg, redusert framkome.</i>	Nei. Det vert lagt opp til utbetring av eksisterande vegnett, men elles ingen

4 Identifisering av uønskete hendinger

		nye avkøyrslar eller funksjonar som får konsekvensar for samferdsle.
Infrastruktur for forsyning av vatn, avlaups- og overvasshandtering, energi/el, gass og telekommunikasjon	<i>Brot på leidningsnett, manglande vassforsyning til for eksempel brannvatn, manglande overvasshandtering som fører til oversvømming i planområdet, manglande straumforsyning og telekommunikasjon, høgspent/lågspenning i/ved planområdet.</i>	Ja. Omlegging av vegsystemet med etablering av nye harde flater får konsekvensar for overvasshandtering.
Tenester som skular, barnehagar, helseinstitusjonar, naud- og redningstenester	<i>Redusert framkome for redningsteneseter/utrykkingskøyretøy, manglande barnehage- eller skuledekning som følge av auka bustadbygging i området, konsekvensar for sjukehus/legekontor, brannstasjon, politistasjon, innsatstid naudetatar etc. Innsatstid brannvesen, ved tre typar risikoobjekt er det krav om særskild kort innsatstid (10 minutt); tett busetnad med særleg fare for rask og omfattande spredning, sjukehus, sjukeheim etc. strøk med konsentrert og omfattande næringsdrift.</i>	Nei. Planen legg opp til ny brannstasjon og ny tilkomst for ambulanse, og begge deler vil betra vilkåra for desse tenestene.
Brannvassforsyning	<i>Er det tilstrekkeleg kapasitet i vassforsyning til brannslukking? Krev tiltaket tosidig forsyning? Skal vurderast for planområdet og omkringliggjande område, inkl. dei som er under arbeid.</i>	Nei. Det vil etablerast brannstasjon i planområdet, og vasstilkopling vil vurderast av kommunen.
Bortfall av straum	<i>Intern drift, oppretthalde sikkerheit, pumpestasjon avlaup. Skal vurderast for planområdet og omkringliggjande område, inkl. dei som er under arbeid.</i>	Nei. Det vil verta behov for nye trafostasjonar, og dette må vurderast av kommunen etter kvart som det vert søkt om tiltak i tråd med planen.
Utrykkingstid politi, ambulanse og brann	<i>Bør være under 12 minutt i tettbygd strøk og uansett under 25 minutt der eit større antal personar bur eller arbeider, ref. krav frå Helsedirektoratet.</i>	Nei. Planområdet ligg i Manger sentrum, med kort avstand til brann, politi og ambulanse.
Forsvarsområde	<i>Sambruk og konflikthar.</i>	Nei. Ikkje forsvarsområde.
Ivaretaking av sårbare grupper.	<i>Nedlegging/forringing av omsorgsbygg, sjukeheim etc, manglande tilrettelegging for universell utforming.</i>	Nei. Planen fører ikkje til forringing/nedlegging av omsorgsbygg, og prinsipp om universell utforming er lagt til grunn der det er rimeleg utan store konsekvensar for landskap og estetikk.
Dambrot	<i>Dambrot som kan føre til oversvømming og materielle skader.</i>	Nei. Ikkje dammar i området eller lengre oppe i vassdrag som renn gjennom området.

Menneske- og virksomhetsbaserte farer		
Kan planen føre til:		
Ulykke med farlig gods		Nei. Ein legg ikkje opp til at verksemdar som nyttar farleg gods skal nytta området, og vegar og avkøyrslar får akseptabel standard.
Ulykke i av-/påkøyrslar		Ja. Eksisterande avkøyrslar frå fylkesveg er ikkje godkjend av vegvesenet, og ny arealbruk vil kunna føra til trafikk med større køyretøy, spesielt på næringsområdet i nord. Avkøyrslar er i planen regulert i tråd med handbok N100.
Møteulykker/generell trafikkulykke		Nei. Kommunal veg gjennom området vert utvida. Radøyvegen har to køyrefelt og god sikt, og dei private vegane sør i planområdet har låg fart og lite trafikk.
Ulykke med syklende/gående		Nei. Det er lagt opp til etablering av tosidig fortau langs Radøyvegen, samt fortau langs kommunal veg til helsehuset.
Andre ulykkespunkt		Nei. Ikkje aktuelt.
Virksomhet som håndterer farlege stoffer (kjemikalier, eksplosiver, olje/gass, radioaktivitet, storulykkevirksomheter)	<i>Eksplasjon, forureining, brann, gassutslepp. Medfører føreslått verksemd fare for storulykker? Er det storulykkeverksemdar med influensområde som omfatter planområdet? Har kommunen kartlagd risiko for storulykker? Storulykker er omfatta av eigen forskrift: Storulykkeforskriften.</i>	Nei. Det er ikkje opna for etablering av slike verksemdar i planområdet, og ein er ikkje kjend med storulykkeverksemdar med influensområdet som omfattar planområdet.
Fare for akutt forurensning på land eller i sjø, oljeutslipp, etc.		Nei. Ikkje aktuelt.
Elektromagnetiske forhold	<i>Risiko bør vurderast dersom det vert planlagt lokalisering av bygning der personar oppheld seg over lengre tid nær slike felt. Det fins anbefalingar på tesla-verdi, som ikkje samsvarer med krav til byggjegransar.</i>	Nei. Det er ikkje høgspent eller gjennom planområdet, men det går luftleidning over bustaden lengst vest i planen.
Fare for sabotasje/terrorhandlingar	<i>Er tiltaket i seg sjølv eit mål med forhøga risiko?</i>	Nei. Ikkje aktuelt.
Gruver, åpne sjakter, etc.		Nei. Ikkje aktuelt.
Farer relatert til anleggsarbeid		

4 Identifisering av uønskete hendinger

Ulykker i forbindelse med anleggstrafikk	<i>Tilkomsttilhøve til anlegg-/riggplass, anleggstrafikk i nærleiken av bustadområdet/skular/barnehagar, snumoglegheit på anlegget for å unngå rygging inn/ut av anleggsplassen osv.</i>	Nei. Det er tilstrekkeleg areal for anleggstrafikk til dei ulike føremåla, og anleggsperioden er elles dekket av SHA- plan, som skal utarbeidast for alle bygge- og anleggsprosjekt.
Uvedkommande tek seg inn på anleggsplass/riggplass.	<i>Tilstrekkeleg sikring av anleggsplass med gjerder etc, rutiner for adgangskontroll, nærleik til skular/barnehagar/bustadområder osv.</i>	Nei. Anleggsplass for brannstasjon og næringsområdet vil enkelt kunna sikrast mot uvedkommande. Nærleik til barnehage gjer dette ekstra viktig.
Ulykker i forbindelse med anleggsgjennomføring/utbygging		Nei. Ingen spesielle moment avdekka.

I gjennomgangen av moglege risikotilhøve er det identifisert 6 moglege uønskete hendinger som vert vurdert nærare i eigne analyseskjema.

5 Risiko- og sårbarhetsvurdering

5.1 Naturgitte tilhøve/naturhendingar

Nr. 1	Namn uønskt hending:	Flaum i bekken som renn gjennom planområdet			
Skildring av uønskt hending: - Kraftig styrtregn fører til oversvømming frå bekken, og delvis på grunn av avrenning frå vegar og parkeringsplassar. - Intenst regn og regn over lengre tid. - Tett rist under fylkesvegen kan forverra hendinga. - Maksimal vasstigning 2,4 m (NVE, aktsemdområde flaum) er oftast betydeleg overdreven					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Tryggleiksklasse flaum/skred		Forklaring	
Ja		F2		Inkluderer kontorbygning og industribygning med årleg sannsyn lågare enn 1/200	
Årsakar					
- Styrtregn eller store mengder regn over lengre periodar - Tett rist under fylkesvegen - Avrenning frå omkringliggjande vegar og terreng, for dårleg overvasshandtering					
Eksisterande barrierar					
Murar langs bekken, og kulvert med rist under fylkesvegen					
Sårbarhetsvurdering					
- Flaum kan føre til vatn på nytt uteoppholdsareal for barnehagen, og på friareal mot fylkesveg - Nord i planområdet vil bekken finna nye løp, noko som gjer at området i periodar framstår som myr - Lite sannsyn for at vegar vert uframkomelege - Ikkje konsekvens for bygningar eller andre viktige funksjonar					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
		X		Største nominelle årlege sannsyn (1/200). Grunngeving for sannsynet generelt: - Tidlegare hendingar i området - Klimaendringar og området si sårbarheit for flaum - Relativt flat tomt, stort nedbørsfelt og avrenning frå Heimtjørna - Ein del asfalterte flater, dårleg avrenning	
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Høg	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse			X		
Stabilitet			X		
Materielle verdier			X		
Samla grunngeving av konsekvens:					
- Vil ikkje føre til tap av liv - Kan føra til manglande kjensle av tryggleik, blant anna fordi det kan få konsekvensar for barnehage - Ingen sannsyn for at bebuarar eller andre vert isolerte - Økonomiske konsekvensar er først og fremst retta mot installasjonar på uteoppholdsareal, og kostnader knytt til reinsking av rist ved fylkesvegen					

Usikkerheit	Grunngjeving
Middels	- Ikkje data om tidlegare hendingar - Ikkje gjennomført detaljert kartlegging av bekken og flaumpotensialet - Usikre klimaframskrivingar - Ikkje fastsett korleis uteområdet tilknytt barnehagen vert opparbeid, inkl. planeringsnivå og sikring mot bekken
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna	
Tiltak: Ved planlegging av tiltak som grensar til bekken, må det gjerast individuelle vurderingar med omsyn til flaumsikring.	Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.: Følgjande er teke med i føresegnene til planen: <i>§ 8.1.1 Innanfor føremålet skal bekkeløpet vera ope. Det er tillate å gjere tiltak i bekkeløpet for å sikre mot erosjon. Dette er tiltak som muring, plastring, fyllingar og andre stabiliserande og tryggleiksmessige tiltak.</i> <i>Det er, ut frå tryggleiksmessige vurderingar, lov til å etablera deler av bekken i røyr.</i> <i>§ 9.1.3 Andre sikringssoner (H190): Det skal takast spesielt omsyn til bekken og overvatnet i området. Innanfor arealet kan det etablerast tiltak som er naudsynt for å sikra mot flaum, erosjon og utrasing, mellom anna plastring og murar.</i>

Nr. 2	Namn uønskt hending:	Urban flaum/overvatn			
Skildring av uønskt hending: - Kraftig styrtregn fører til mykje vatn på kort tid, og etablering av fleire harde flater endrar avrenningssituasjonen - Mykje overvatn kan føra til at utrykkingsveg for brannbil kan verta blokkert, men alternativ veg forbi helsehuset kan nyttast					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Tryggleiksklasse flaum/skred		Forklaring	
Ja		F2		Inkluderer kontorbygning og industribygning med årleg sannsyn lågare enn 1/200	
Årsakar					
- Styrtregn, mykje nedbør på kort tid - Dårlig dimensjonerte overvassanlegg - Tette rister og kummar, som fører til oppsamling av vatn på stader som får konsekvensar for vegar og bygningar					
Eksisterande barrierar					
Eksisterande overvasssystem med kummar, rister og grøfter					
Sårbarhetsvurdering					
- Mykje vatn på bakkenivå på grunn av manglande kapasitet til å handtere overvatn - Vannskadar på bygningar og teknisk infrastruktur - Redusert framkome for utrykkingskøyretøy					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
		X		Største nominelle årlege sannsyn (1/200) Grunngeving for sannsynet generelt: - Tidlegare hendingar i området - Klimaendringar og området si sårbarheit for flaum - Relativt flat tomt, stort nedbørsfelt og avrenning frå Heimtjørna Ein del asfalterte flater, dårleg avrenning	
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Høg	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse			X		
Stabilitet		X			
Materielle verdiar			X		
Samla grunngeving av konsekvens:					
- Vil ikkje føre til tap av liv - Kan skape problem for utrykkingskøyretøy dersom ny veg vert oversvømd, sjølv om alternativ tilkomst forbi helsehuset kan nyttast - Delvis isolering av næringsområdet - Små materielle skadar					
Usikkerheit			Grunngeving		
Høg			- Mangelfulle data om tidlegare hendingar - Ikkje ferdig prosjektert infrastruktur, inkl. plassering av bygningar og harde flater - Usikre klimaframskrivingar		
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna					

Tiltak: - VA, herunder overvatn, må utgreiast og dokumenterast løyst i samband med søknad om tiltak.	Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.: Følgjande er teke med i føresegnene til planen: <i>§3.2 Før det kan gjevast løyve til tiltak i BAT, BOP, BRE og BN1-4, skal det for kvart område utarbeidast teknisk plan for VA inkl. overvasshandtering, og som skal godkjennast av kommunen og leidningseigarar.</i>
---	---

Nr. 3	Namn uønskt hending:	Skred – Steinsprang utgliding i grunnen			
Skildring av uønskt hending: - Steinsprang frå nye skjeringar i planområdet - Utgliding av massar mot bekken, i området som ikkje er sikra med murar eller der murane er dårlege - Skade på					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Tryggleiksklasse flaum/skred		Forklaring	
Ja		S3		Brannstasjon kan definerast som lokal beredskapsinstitusjon, og fell difor i tiltaksklasse S3	
Årsakar					
- Nye skjeringar som ikkje vert tilstrekkeleg sikra - Usikre skråningar og murar mot bekken gjennom planområdet					
Eksisterande barrierar					
- Eksisterande skjeringar mot omkringliggjande beitemark - Eldre murar mot bekken, ved næringsområdet og ved avfallsstasjon					
Sårbarhetsvurdering					
- Steinsprang frå nye skjeringar dersom desse ikkje vert sikra tilstrekkeleg - Eksisterande murar mot bekken er ustabile, eller toler ikkje vekt av nye masser og endra vekttilhøve - Plassering av nye bygningar mot nye skjeringar					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
			X	Største nominelle årlege sannsyn 1/5000 - Planområdet er i hovudsak flatt, og det er ikkje registrert aktsemdområde for skred - Nye skjeringar vil måtta godkjennast i byggesaken, og sikring vert då eit sentralt tema - Stabil berggrunn og hardt fjell gjer at sannsynet for utglidingar er lite, og det er ikkje registrert tidlegare hendingar	
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Høg	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse			X		
Stabilitet			X		
Materielle verdiar			X		
Samla grunngjeving av konsekvens: - Ikkje fare for dødsfall eller alvorlege personskadar - Eventuelle ras eller utglidingar er av mindre karakter, og vil ikkje få konsekvensar for infrastruktur - Konsekvensar for bygningar og tekniske installasjonar vil verta små som følge av at potensielle ras vert små					
Usikkerheit			Grunngjeving		
Middels			- Ein veit ikkje kor nye skjeringar vert etablert, og korleis dei vert sikra - Ein veit ikkje kor bygningar vert plassert i høve til nye skjeringar		

	- Det er vanskeleg å seie kva stand eksisterande murar mot bekken er i
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna	
Tiltak: Nye skjeringar i planområdet må prosjekterast slik at dei i størst mogleg grad er sikra mot ras og utglidingar.	Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.: Følgjande er teke med i føresegnene til planen: <i>§4.4.7 Terrenghøgder høgare eller lik 2,0 meter innanfor føremålet skal løysast anten med murar eller skråning med helling på maksimalt 1:2, samt vera tilplanta. Mur skal ha vegetasjonskant på toppen. Vegetasjonskanten skal vera samansett av tre og/eller buskar. Skråningar skal likeins plantast til med tre og/eller buskar.</i>

Nr. 4	Namn uønskt hending:		Erosjon og utgliding av forureina masser		
Skildring av uønskt hending:					
- Utgliding av forureina masser i bekken					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Tryggleiksklasse flaum/skred		Forklaring	
Nei		Ikkje aktuelt		Forureina grunn er omtala i TEK17, men det er ikkje sett opp tryggleiksklasse.	
Årsakar					
- Ustabile masser på eksisterande næringsområde mot bekken - Utgliding av gradvis siging av masser og kjemikaliar ut i bekken					
Eksisterande barrierar					
Skråning og mindre murar					
Sårbarhetsvurdering					
- Det er registrert forureina masser i grunnen på gnr./bnr. 48/21 (tectyl), og desse kan over tid føra kjemikaliar ut i bekken - Eventuelt større utglidingar kan føra til ei større opphoping av kjemikaliar i bekken					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
		X		Ei konkret undersøking viser at det er ureina masser på eigedommen 48/21. Sannsynet for erosjon og utrenning i bekken er vanskeleg å vurdere, og det er difor sett til middels.	
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Høg	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse			X		
Stabilitet			X		
Materielle verdier			X		
Samla grunngjeving av konsekvens:					
- Tectyl er uløseleg i vatn, og ved kontakt med jord vil produktet verta absorbert kraftig på jordpartiklane. - Kan føre til hudirritasjon. Kan skyllast vekk dersom ein får på auge. Ved tvilstilfelle bør lege kontakast (Valvoline 2006).					
Usikkerheit			Grunngjeving		
Middels			- Grunnen er forureina, men ein veit ikkje kva tiltak som vert aktuelle på staden med tanke på masseutskifting - Utslepp i bekk som følgje av erosjon over tid er vanskeleg å måla		
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna					
Tiltak:			Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.:		
Grunnen er av kommunen avklart som forureina, og fell soleis under forurensningsforskriften kapittel 2 (Forurensningsforskriften, 2004). På grunn av dette gjeld krav om undersøkingar og tiltaksplan ved planlagde terrenginngrep. Dette kravet er innarbeidd i føreseigna til planen.			Følgjande er teke med i føresegnene til planen: § 9.2.1 Annan fare (H390) inkluderer areal med forureina i grunn. Ved opprydding, bygge- og gravearbeid innanfor sona, skal det i samsvar med forurensningsforskriften §2-6 utarbeidast ein tiltaksplan som skal godkjennast av kommunen før bygging eller graving kan starta. Tiltaksplanen skal sendast saman med søknad, jf. plan- og bygningsloven §20-2.		

5.2 Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur

Nr. 5	Namn uønskt hending:	Infrastruktur for avlaups- og overvasshandtering			
Skildring av uønskt hending:					
Manglande overvasshandtering som fører til oversvømming i planområdet					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Tryggleiksklasse flaum/skred		Forklaring	
Ja		F2		Planområdet inneheld kontorbygg og industribygg.	
Årsakar					
- Etablering av nye harde flater, og mangel på detaljprosjektering av overvassnett. - Styrtregn og mykje regn i lengre periodar.					
Eksisterande barrierar					
Eksisterande overvassnett.					
Sårbarhetsvurdering					
- Mykje vatn over bakken på grunn av manglande kapasitet til å handtere overvatn - Potensiell stenging av tilkomstveg frå brannstasjon på grunn av overvatn					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
				Største nominelle årlege sannsyn (1/200) - Planen opnar for etablering av nye harde flater - Ny lineføring på veg	
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Høg	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse			X		
Stabilitet		X			
Materielle verdiar		X			
Samla grunngjeving av konsekvens:					
- Potensial for små og få personskadar - Eventuell flaum på utrykkingsveg for brannbil kan få store konsekvensar ved brann andre stader i kommunen - Potensiale for middels økonomiske tap gjennom vasskader på bygningar					
Usikkerheit			Grunngjeving		
Middels			Det er ikkje utarbeidd prinsipppløysingar for overvasshandtering i planområdet i samband med etablering av nye vegar og nye harde flater.		
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna					
Tiltak:			Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.:		
Løysingar for handtering av overvatn må dokumenterast i samband med søknad om tiltak.			Følgjande er teke med i føresegnene til planen: §3.2 Før det kan gjevast løyve til tiltak i BAT, BOP, BRE og BN1-4, skal det for kvart område utarbeidast teknisk plan for VA inkl. overvasshandtering, og som skal godkjennast av kommunen og leidningseigarar.		

5.3 Menneske- og verksemdbaserte farar

Nr. 6	Namn uønskt hending:	Ulukke i av-/påkøyrsl			
Skildring av uønskt hending: - Ulukker i av-/påkøyrsl til næringsområdet i nord, eller til bensinstasjon/bilverkstad i sør. - Avkøyrslene er ikkje regulert i nyaste reguleringsplan for området, og siktsoner og svingradiusar er soleis ikkje påvist at stemmer overeins med handbok N100.					
Om naturpåkjenningar (TEK 17)		Tryggleiksklasse flaum/skred		Forklaring	
Nei		Nei		Nei	
Årsakar					
- Auka trafikk med større køyretøy, og uttrykkingskøyretøy som følgje av ny brannstasjon - Avkøyrslar som ikkje er godkjende av vegvesenet					
Eksisterande barrierar					
- Låg fart og lite trafikk på fylkesvegen, og grei sikt i eksisterande avkøyrslar					
Sårbarhetsvurdering					
- Ulukker kan føre til stenging av fylkesvegen i kortare periodar					
Sannsyn	Høg	Middels	Låg	Forklaring	
		X		Sannsynleg med ei ulukke per 10-100 år, og det er registrert 2 ulukker i avkøyrslar innanfor planområdet sidan tidleg på 90-tallet (Statens Vegvesen, 2018)	
Konsekvensvurdering					
		Konsekvenskategoriar			
Konsekvenstypar	Høg	Middels	Små	Ikkje relevant	Forklaring
Liv og helse			X		
Stabilitet			X		
Materielle verdiar			X		
Samla grunngjeving av konsekvens:					
- Farten i området er låg, og ulukker vil ikkje føra med seg dødsfall eller alvorleg skadde. - Vegen vil kunna verta stengd i kortare periodar ved ulukke, men bruk av eitt køyrefelt og rask rydding bør vera mogleg. - Materielle verdiar ved ei ulukke vil i hovudsak vera kosmetiske eller andre mindre skader på køyretøy. - Ved tidlegare ulukker i planområdet er det berre registrert lettare skadde (Statens vegvesen 2018).					
Usikkerheit		Grunngjeving			
Låg		- Trafikksituasjonen er oversiktleg, og ein har tal på tidlegare ulukker i området			
Forslag til tiltak og mogleg oppfølging i arealplanlegginga og anna					
Tiltak: Avkøyrslar frå fylkesvegen må regulerast i tråd med krav i Statens vegvesen N100, med tanke på friskt og svingradius. Kommunal veg må dimensjonast slik at ein unngår trafikkfarlege situasjonar ved utrykking frå framtidig brannstasjon.			Oppfølging gjennom planverktøy/info til kommunen etc.: Avkøyrslar frå fylkesveg er regulert i tråd med handbok N100, og friskt er vist i plankartet. Kommunal veg og avkøyrslar knytt til desse er vurdert i samarbeid med kommunen. Følgjande er teke med i føresegnene til planen: <i>§ 3.1 Teknisk vegplan for nytt fortau, busshaldeplass langs fv 409 (o_SV), skal godkjennast av Statens vegvesen før bygging.</i>		

6 Oppsummering og konklusjon

ROS-analysen har som mål å sikre at tilhøve som kan medføre alvorlege konsekvensar for folk, miljø, økonomiske verdiar eller samfunnsfunksjonar vert klargjort i plansaken, slik at omfang og skader som følgje av uønskte hendingar vert redusert. ROS-analysen identifiserer korleis prosjektet eventuelt bør endrast, samt tiltak som bør følgast opp i vidare detaljprosjektering, anleggsfasen og den permanente driftsfasen for området for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. Analysen danner grunnlag for dei valde løysingane og avbøtande tiltaka som inngår i reguleringsplanen, blant anna i form av fastsetting av omsynssoner og reguleringsføresegner.

I dette kapittelet vert det gitt ei oppsummering av identifiserte uønskte hendingar i samband med planforslaget og kva tiltak som er føreslått for å redusera risikoen forbundet med hendingane.

6.1 Foreslåtte tiltak i reguleringsplanen

TILTAK - Reguleringsplan		
Uønskt hending:		Tiltak i planen:
Naturgitte forhold/naturhendelser		
1	Flaum i bekken som renn gjennom planområdet	§ 8.1.1 Innanfor føremålet skal bekkeløpet vera ope. Det er tillate å gjere tiltak i bekkeløpet for å sikre mot erosjon. Dette er tiltak som muring, plastring, fyllingar og andre stabiliserande og tryggleiksmessige tiltak. Det er, ut frå tryggleiksmessige vurderingar, lov til å etablera deler av bekken i røyr. § 9.1.3 Andre sikringssoner (H190): Det skal takast spesielt omsyn til bekken og overvatnet i området. Innanfor arealet kan det etablerast tiltak som er naudsynt for å sikre mot flaum, erosjon og utrasing, mellom anna plastring og murar.
2	Urban flaum/overvatn	§3.2 Før det kan gjevast løyve til tiltak i BAT, BOP, BRE og BN1-4, skal det for kvart område utarbeidast teknisk plan for VA inkl. overvasshandtering, og som skal godkjennast av kommunen og leidningseigarar.
3	Skred – Steinsprang utgliding i grunnen	§4.4.7 Terrenghøgder høgare eller lik 2,0 meter innanfor føremålet skal løysast anten med murar eller skråning med helling på maksimalt 1:2, samt vera tilplanta. Mur skal ha vegetasjonskant på toppen. Vegetasjonskanten skal vera samansett av tre og/eller buskar. Skråningar skal likeins plantast til med tre og/eller buskar.
4	Erosjon og utgliding av forureina masser	§ 9.2.1 Annan fare (H390) inkluderer areal med forureina i grunn. Ved opprydding, bygge- og gravearbeid innanfor sona, skal det i samsvar med forurensningsforskriften §2-6 utarbeidast ein tiltaksplan som skal godkjennast av kommunen før bygging eller graving kan starta. Tiltaksplanen skal sendast saman med søknad, jf. plan- og bygningsloven §20-2.
Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur		
5	Infrastruktur for avlaups- og overvasshandtering	§3.2 Før det kan gjevast løyve til tiltak i BAT, BOP, BRE og BN1-4, skal det for kvart område utarbeidast teknisk plan for VA inkl. overvasshandtering, og som skal godkjennast av kommunen og leidningseigarar.
Menneske- og virksomhetsbaserte farer		
6	Ullukke i av-/påkøyrslar	Avkøyrslar frå fylkesveg er regulert i tråd med handbok N100, og friskt er vist i plankartet. Kommunal veg og avkøyrslar knytt til desse er vurdert i samarbeid med kommunen.

		§ 3.1 Teknisk vegplan for nytt fortau, busshaldeplass langs fv 409 (o_SV), skal godkjennast av Statens vegvesen før bygging.
--	--	--

6.2 Foreslåtte tiltak i gjennomføringsfasen

TILTAK - Reguleringsplan		
Uønsket hendelse:		Tiltak i planen:
Naturgitte forhold/naturhendelser		
1	Flaum i bekken som renn gjennom planområdet	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
2	Urban flaum/overvatn	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
3	Skred – Steinsprang utgliding i grunnen	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
4	Erosjon og utgliding av forureina masser	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur		
5	Infrastruktur for avlaups- og overvasshandtering	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.
Menneske- og virksomhetsbaserte farer		
6	Ullukke i av-/påkøyrsl	Ingen aktuelle. Sjå tiltak i reguleringsplan.

Analysen viser at det gjennom planlegging og risikoreduserande tiltak vil vere mogleg å redusera sannsynet, årsakane, sårbarheiten, konsekvensane og usikkerheiten ved de uønskte hendingane.

Så lenge dei føreslåtte tiltaka vert fulgt opp, vert risikoen forbundet med planforslaget og dei føreslåtte tiltaka vurdert til å liggja på eit akseptabelt nivå.

7 Referansar

Forurensningsforskriften. Forskrift om begrensning av forurensning, FOR-2004-06-01-931

Norsk klimaservicesenter (2016) Klimaprofil Hordaland

NVE (2018) NVE Atlas, www.atlas.nve.no

NVE (2018) Produktark: Flom aktsomhetsområder, https://gis3.nve.no/metadata/produktark/Produktark_flomaktsomhet.pdf?t=903

Valvoline (2006) Sikkerhetsdatablad Tectyl 506 EH, <http://www.tingstad.no/cat/file.asp?ID=43288>

Statens vegvesen (2018), Vegkart - temalag «Trafikkulykker», www.vegvesen.no/vegkart